

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 2 grudnia 2010 r.

**Pan
Wojciech Borzym
Burmistrz Drohiczyzna**

LBI-4101-16-05/2010
P/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Drohiczyźnie (zwanym dalej „Urzędem”), kontrolę wykonywania zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w latach 2007-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym w dniu 10 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, wykonywanie przez Pana Burmistrza zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. Podstawą tej oceny jest:

- dobre przygotowanie Urzędu do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego,
- właściwe zorganizowanie i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego w gminie, w tym prawidłowe wykonywanie zadań przez *Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK)*,
- podjęcie skutecznych działań w związku z zanieczyszczeniem Bugu w lipcu 2009 r.,
- efektywne i oszczędne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

- nieterminowego opracowania *Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego (GPRK)*,
- nieujęcia w *Gminnym Planie Reagowania Kryzysowego* wszystkich wymaganych elementów (m. in. wykazu infrastruktury krytycznej i priorytetów jej ochrony),
- nieorganizowania szkoleń i ćwiczeń dla członków *Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego* i pracowników Urzędu.

1. Urząd był należycie przygotowany do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. Zadania te Pan Burmistrz wykonywał prawidłowo, przy pomocy pracownika Urzędu zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i obrony cywilnej (inspektora ds. obronnych) oraz *Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego* w skład którego wchodził pracownicy Urzędu i kierownicy jednostek organizacyjnych podległych Panu Burmistrzowi. W regulaminie organizacyjnym Urzędu i regulaminie GZZK rzetelnie i zgodnie z uregulowaniami ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym², określono obowiązki i zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

W latach 2007-2010 w szkoleniach, ćwiczeniach i treningach z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia brał udział tylko inspektor ds. obronnych. Ze względu na koszty, w szkoleniach takich nie uczestniczyli członkowie GZZK i inni pracownicy Urzędu pomimo, iż obowiązek ich zorganizowania przez Burmistrza wynika z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

2. Funkcjonujący w Urzędzie system dyżurowania zapewniał sprawny przepływ informacji (stałe dyżury telefoniczne pełnili Pan Burmistrz i inspektor ds. obronnych, zaś w przypadku zagrożenia powodziowego powoływano stały dyżur przeciwpowodziowy). Utrzymywano stałą łączność radiową ze Starostwem Powiatowym w Siemiatyczach oraz z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego. Osoby dyżurujące posiadały wykaz telefonów służb i instytucji przewidzianych do działania przy likwidacji zagrożeń oraz szczegółowe procedury reagowania i współdziałania ze służbami wymienionymi w *GPRK*.

3. *Gminny Plan Reagowania Kryzysowego* opracowano nieterminowo, bowiem dopiero w grudniu 2009 r., tj. 16 miesięcy po terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Plan uzgodniony m.in. z powiatowymi służbami Policji, Straży Pożarnej i Inspekcji Sanitarnej, zatwierdził Starosta Siemiatycki. W dokumencie tym uwzględniono wszystkie elementy wskazane w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy

² Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm. zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”

o zarządzaniu kryzysowym. Nie zawierał on jednak czterech z dwunastu załączników funkcjonalnych planu głównego, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. g, j, k, l tej ustawy, tj.:

- organizacji ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru,
- procedur uruchamiania rezerw państwowych,
- wykazu infrastruktury krytycznej,
- priorytetów w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej.

Przyjęte w *GPRK* założenia były spójne z treścią *Planu Reagowania Kryzysowego Powiatu Siemiatyckiego*, *Planem Obrony Cywilnej Miasta i Gminy Drohiczyn* oraz *Planem Operacyjnym Ochrony przed Powodzią Gminy Drohiczyn*. *Plan Operacyjny Ochrony przez Powodzią* zawierał szczegółowe rozwinięcie zapisów znajdujących się w *GPRK* w zakresie miejsc mogących ulec podtopieniu oraz sposobu prowadzenia ewakuacji. Dokonywane w sytuacji zagrożenia powodziowego aktualizacje tego Planu dotyczyły w szczególności wykazów osób przewidzianych do ewakuacji.

4. W latach 2007-2010 (do 30 września 2010 r.) na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego gmina wydatkowała łącznie 82.480 zł, z czego: 17.344 zł na wynagrodzenia inspektora ds. obronnych (z tytułu realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego), 22.808 zł na zakup agregatu prądowłórczego i syreny oraz 42.254 zł na wypłatę zasiłków w związku ze szkodami spowodowanymi suszą i huraganem. Wydatki zrealizowano zgodnie z zasadami określonymi w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³, a od 2010 r. – w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, tj. to jest w sposób oszczędny i umożliwiający terminową realizację zadań.

W latach 2008-2010, zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym – w budżecie Gminy utworzono i w prawidłowej wysokości naliczono rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego. Wysokość rezerwy w każdym roku wyniosła 20.000 zł i nie przekraczała 1% bieżących wydatków budżetu gminy, pomniejszonych o wydatki: inwestycyjne, na wynagrodzenia z pochodnymi oraz na obsługę długu. W okresie objętym kontrolą nie uruchomiono środków z rezerw celowych.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r. nr 157, poz. 1240 ze zm.

5. Prawidłowo zareagowano na zagrożenia związane z zanieczyszczeniem w lipcu 2009 r. Bugu śniętymi rybami oraz podtopienia w I kwartale 2010 r. Podjęto szybkie i skuteczne działania, mające na celu likwidację zagrożeń. Wprawdzie czynności zrealizowane przez pracowników Urzędu w związku z uzyskaniem informacji o śniętych rybach (poza procedurą poinformowania mieszkańców) nie wynikały z procedur określonych w *GPRK*, to jednak były szybkie, sprawne i skuteczne - potwierdzając dobre funkcjonowanie w Gminie systemu alarmowania oraz reagowania w sytuacji zagrożenia. Szybka organizacja grup zbieraczy, wydruk ulotek ostrzegawczych oraz przygotowanie bezpiecznego sposobu utylizacji zebranych ryb skutkowały oczyszczeniem rzeki ze śniętych ryb w ciągu dwóch dni. Akcja oczyszczania rzeki została zakończona w dniu 7 lipca 2009 r., podczas gdy dopiero 8 lipca 2009 r. Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego w Siemiatyczach wystosował do wójtów i burmistrzów powiatu zalecenia w sprawie likwidacji zagrożenia.

W związku z zagrożeniem powodzią, które wystąpiło w I kwartale 2010 r., prowadzono monitoring stanu Bugu, czego efektem było między innymi zwrócenie się do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z prośbą o zapewnienie ochrony remontowanemu mostowi we wsi Tonkiele, któremu zagrażało spiętrzenie wody i spływająca kra. Przeprowadzono również profilaktycznie zebrania we wsiach zagrożonych podtopieniem, podczas których zaktualizowano listy osób i mienia objętego ewakuacją. Podjęte działania umożliwiły przygotowanie się do szybkiego zaalarmowania ludności i sprawnej ewakuacji w przypadku nagłego podniesienia się stanu wody.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) uzupełnienie treści *Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego* o wszystkie elementy wymienione w przepisach ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz wykorzystanie (przy aktualizacji Planu) doświadczeń z likwidacji skutków zagrożeń na Bugu,
- 2) przeprowadzenie szkoleń i treningów członków *Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego*.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartego w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR